

23. Зинин А.М. Криминалист в следственных действиях: [учебно-практическое пособие] / А.М. Зинин. – Москва: Издательство «Экзамен» «Право и закон», 2004. – 144 с.

24. Шульга А.О. Моральні засади заступення перекладача у кримінально-процесуальну діяльність / А.О. Шульга // Проблеми правознавства та правоохоронної діяльності: збірник наукових праць. – Донецьк: Друкарня ДІОІ ЛДУВС МВС. – 2012. – № 2. – С. 133–135.

25. Зайцева Е.А. Применение специальных познаний в уголовном судопроизводстве: [учебное пособие] / Е.А. Зайцева. – Волгоград: ВА МВД России, 2005. – 148 с.

26. Весельський В.К. Сучасні проблеми допиту (процесуальні, організаційні і тактичні аспекти): [монографія] / В.К. Весельський. – Київ: НВТ «Правник» – НАВСУ, 1999. – 126 с.

УДК 343. 98

ПОЧАТОК ДОСУДОВОГО РОЗСЛІДУВАННЯ: ПРОБЛЕМИ ВНОРМУВАННЯ

Капустіна М.В., к. ю. н.,

доцент кафедри криміналістики

Національний юридичний університет імені Ярослава Мудрого

У статті розглянуто проблеми в нормування початку досудового розслідування, зокрема процедури прийняття, реєстрації заяв, повідомлень про вчинені кримінальні правопорушення та внесення відомостей до Єдиного реєстру досудових розслідувань.

Ключові слова: початок досудового розслідування, відкриття кримінального провадження, заява, повідомлення про вчинене кримінальне правопорушення, Єдиний реєстр досудових розслідувань.

В статье рассмотрены проблемы регламентации начала досудебного расследования, в частности процедуры принятия, регистрации заявлений, сообщений о совершенных уголовных правонарушениях и внесения сведений в Единый реестр досудебных расследований.

Ключевые слова: начало досудебного расследования, открытие уголовного производства, заявление, сообщение о совершенном уголовном правонарушении, Единый реестр досудебных расследований.

Капустіна М.В. BEGINNING OF PRE-TRIAL INVESTIGATION: PROBLEMS OF REGULATION

The problems of regulation of beginning of pre-trial investigation are considered in article, in particular procedures of acceptance, registration of statements, reports about perfect criminal offences and bringing of information in Single register of pre-trial investigations.

Key words: beginning of pre-trial investigation, opening of criminal proceedings, statement, report about perfect criminal offence, Single register of pre-trial investigations.

Постановка проблеми. Із прийняттям Кримінального процесуального кодексу України 2012 р. суттєвих змін зазнала така стадія кримінального провадження, як досудове розслідування. Зокрема це пов'язано: а) з розбіжностями моментів відкриття кримінального провадження і початку спливу строків здійснення досудового розслідування; б) з віднесенням слідчого, керівника органу досудового розслідування до сторони обвинувачення; в) із здійсненням прокурорського нагляду у формі процесуального керівництва досудовим розслідуванням та появи нової процесуальної фігури – слідчого судді, до повноважень якого належить здійснення судового контролю за дотриманням прав, свобод та інтересів осіб у кримінальному провадженні; г) із суттєвим обмеженням функцій слідчого; д) із скасуванням таких слідчих дій, як виїмка, очна ставка, відтворення обстановки та обставин події (а саме перевірки показань на місці); е) зі змінами порядку проведення таких слідчих (розшукових) дій, як обшук, пред'явлення для впізнання, допит, а також процедури заступення експерта та провадження експертних досліджень; ж) з появою нових процесуальних дій, а саме негласних слідчих (розшукових) дій та ін.

Істотних змін зазнала й процедура початку досудового розслідування. Ці зміни головним

чином пов'язані з відмовою законодавця від дослідного кримінального процесу взагалі й стадії порушення кримінальної справи зокрема [1, с. 17]. Йдеться про інше розуміння, в порівнянні з положеннями КПК 1960 р., при водів і підстав відкриття кримінального провадження (порушення кримінальної справи), а відтак і в необхідності проведення перевірочних заходів щодо визначення ознак складу злочину (ст. 97 КПК 1960 року), можливості судового оскарження відкриття кримінального провадження й початку кримінального розслідування конкретної особи тощо [2, с. 251].

Ступінь розробленості проблеми. Проблемам початку досудового розслідування, а саме особливостям відкриття кримінального провадження присвячені праці таких науковців, як: Ю.П. Алєнін, В.В. Вапнярчук, А.Ф. Волобуєв, В.А. Журавель, В.І. Фаринник, В.С. Фастовець та ін. [3; 4; 5; 1; 2; 6; 7]. Аналіз праць зазначених учених-правників надає підстави стверджувати, що особливості відкриття кримінального провадження, яке замінило стадію порушення кримінальної справи, неоднозначно оцінюються науковцями. Так, Ю.П. Алєнін вважає, що процесуальний порядок, запропонований ст. 214 КПК України не враховує загальні положення процесуальної діяльності та національні правові традиції. На

його думку, будь-яка галузь процесуального права має передбачати попередній, перевірчий, фільтраційний етап перед основним провадженням. Він також наголошує на тому, що все процесуальне навантаження щодо перевірки таких заяв і повідомлень автоматично покладається на слідчого, а не на відповідні підрозділи, які здійснюють оперативно-розшукову діяльність. Таким чином, може виникнути ситуація, за якої слідчі будуть вимушенні перевіряти найабсурдніші заяви під час досудового слідства водночас, коли відповідного слідчого реагування вимагатиме розслідування тяжких та особливо тяжких злочинів. Навряд чи це сприятиме підвищенню якості досудового розслідування та ефективності захисту прав громадян правоохоронними органами [3]. Схожу позицію займає Й. А.Ф. Волобуєв, який вбачає в цьому руйнацію не лише власне теоретичних конструкцій, а й певного алгоритму діяльності органів досудового розслідування та оперативно-розшукових підрозділів, який складався протягом багатьох десятииріч, де перевірка заяв і повідомлень була своєрідним «фільтром» для хибних і помилкових заяв. Більш того, на переконання цього вченого, в суспільстві, де постійно виникають соціальні конфлікти, сторони яких часто намагаються залучити правоохоронні органи й використати їх можливості для досягнення своєї не завжди законної мети, спрощений механізм запуску кримінального переслідування є недопустимим [5, с. 237]. Наведені позиції підтримує Й. В.А. Фастовець, який вважає, що процедура перевірки заяв або повідомлень про вчинений злочин, що була передбачена ст. 97 КПК України 1960 р., була своєрідним «фільтром», який дозволяв «відсіяти» заяви або повідомлення, подані з хуліганських або інших особистих мотивів, особами з психічними хворобами, або заяви та повідомлення про події, що не були злочинами. Такий порядок розгляду заяв і повідомлень громадян про вчинені злочини дозволяв слідчим зосередити свої зусилля на тих зверненнях, які містили достатні дані про наявність ознак злочину [7, с. 50]. У свою чергу В.І. Фаринник вважає, що за умов відмови від інституту порушення кримінальної справи громадян мають змогу реалізувати право на захист своїх інтересів відразу після надходження заяви чи повідомлення про злочин. Зазначене виключає «конфлікти» між працівниками правоохоронних органів та громадянами, оскільки кожна заявка, кожне повідомлення громадянина повинні бути розглянуті та, відповідно, прийняті рішення щодо них. На переконання В.І. Фаринника відсутність інституту дослідчої перевірки дозволяє уникнути повторного проведення деяких процесуальних дій, які необхідно проводити в рамках дослідчої перевірки (опитування-допит). Таким чином, усувається найстотніша бюрократична перепона у кримінальному провадженні, значною мірою заощаджується дорогоцінний час, людські та матеріальні ресурси [6]. З позицією В.І. Фаринника погоджується Й. В.В. Вапнярчук, але в той же час звертає увагу на те, що запровадження нового порядку досудового розслідування та

не досить чітке і докладне його законодавче регламентування призвело до неоднозначного розуміння сутності цього інституту та розбіжностей в застосуванні норм, які його регламентують, на практиці [4, с. 177]. Окрему думку щодо новацій КПК України 2012 р., а саме до відмови від процедури порушення кримінальної справи, висловлює В.А. Журавель, який зазначає, що намагання законодавця мінімізувати можливість необґрунтованої відмови в порушенні кримінальної справи та прояву зловживань із боку посадових осіб правоохоронних органів до певної міри зrozумілі, але надмірно спрощена процедура відкриття кримінального провадження має й свої суттєві недоліки, які стосуються не тільки правових, морально-етичних, а й організаційних аспектів. Зокрема внесення в Єдиний реєстр досудових розслідувань усіх заяв і повідомлень, у яких містяться лише загальні відомості, та й ті, що викладені в інтерпретації заявитика, указуючи на ознаки кримінального правопорушення (навіть не завжди персоніфіковані й без належного повідомлення заявитика про кримінальну відповідальність), призводять до значного збільшення кількості матеріалів, що перебувають у провадженні слідчого. У свою чергу інтенсифікація праці слідчого, прокурора не сприяє об'єктивності та повноті процесу дослідження інформації, що надійшла, через елементарне заживе навантаження [2, с. 252].

Метою статті є висвітлення, аналіз проблем унормування початку досудового розслідування та пропонування шляхів щодо їх вирішення.

Виклад основного матеріалу. Аналіз змісту ст. 214 Кримінального процесуального кодексу України, Положення про порядок ведення Єдиного реєстру досудових розслідувань, Інструкції про порядок ведення єдиного обліку в органах і підрозділах внутрішніх справ України заяв і повідомлень про вчинені кримінальні правопорушення та інші події, а також точок зору провідних учених та практичних працівників стосовно процедури початку досудового розслідування надає підстави стверджувати, що запроваджений механізм є нечітким, суперечливим, має вибірковий, а не загальний характер щодо всіх повідомлень і заяв про вчинене кримінальне правопорушення, що не відповідає зasadам кримінального провадження. На нашу думку, недосконалість регламентації початку досудового розслідування полягає у:

1. Розбіжності в унормуванні моменту подання заяви, повідомлення про вчинене кримінальне правопорушення. Так, згідно з п. 1.4. розділу 2 Положення «Про порядок ведення Єдиного реєстру досудових розслідувань» (надалі Положення) – «заява чи повідомлення про кримінальне правопорушення вважаються поданими з моменту попередження особи про кримінальну відповідальність за ст. 383 КК України (за виключенням випадків, коли таке попередження не можливо зробити з об'єктивних причин: надходження заяви, повідомлення поштою, іншим засобом зв'язку, непримітний стан заявитика, відрядження тощо)» [8]. У свою чергу в Інструкції «Про

порядок ведення єдиного обліку в органах і підрозділах внутрішніх справ України заяв і повідомлень про вчинені кримінальні право-порушення та інші події» (надалі Інструкція) в п. 3.8. розділу 3 передбачено, що «датою подання заяв і повідомлень про вчинені кримінальні правопорушення та інші події до органів внутрішніх справ вважається дата реєстрації такої заяви чи повідомлення в журналі ЄО (єдиного обліку заяв і повідомлень про вчинені кримінальні правопорушення та інші події) органу внутрішніх справ» [9]. При цьому неоднаковість моменту подання заяви має місце в обох випадках: 1) коли особа безпосередньо подає заяву чи повідомляє про злочин; 2) коли заява чи повідомлення надходять поштою або іншим видом зв'язку, тобто опосередковано.

Більше того, в першому випадку в нормативно-правових актах передбачено два різні моменти подання заяви чи повідомлення – це дата реєстрації в журналі ЄО та момент переддження особи про кримінальну відповідальність. Але якщо детально проаналізувати порядок ведення єдиного обліку в органах і підрозділах внутрішніх справ України заяв і повідомлень про вчинені кримінальні право-порушення та інші події, то вбачається ще й третій момент подання заяви чи повідомлення. Так, згідно з ч. 3 п. 2.1. та ч. 1 п. 2.5. розділу 2 Інструкції при особистому зверненні заявника до органу внутрішніх справ із усною заявою про вчинене кримінальне правопорушення оформлюється протоколом прийняття заяви про вчинене правопорушення або таке, що готується і відразу реєструється в журналі ЄО [9]. У цьому протоколі громадянин – заявник, попереджається про кримінальну відповідальність за ст. 383 КК України та засвідчує це своїм підписом.

У другому випадку, коли заяви чи повідомлення надійшли опосередковано (поштою, телеграфом, факсимільним зв'язком або ін.), взагалі незрозумілим є момент подання заяви, повідомлення про вчинене кримінальне правопорушення. У Положенні момент подання заяви, повідомлення про вчинене кримінальне правопорушення опосередкованим способом є виключенням, про що прямо значено в п. 1.4. розділу 2: «заява чи повідомлення про кримінальне правопорушення вважаються поданими з моменту попередження особи про кримінальну відповідальність за ст. 383 КК України (за виключенням випадків, коли таке попередження не можливо зробити з об'єктивних причин: надходження заяви, повідомлення поштою, іншим засобом зв'язку, непримінний стан заявника, відрядження тощо)» [8]. Іншої регламентації опосередкованого подання заяви, повідомлення або якогось згадування про ці випадки немає. В свою чергу в Інструкції щодо цього способу подання заяви, повідомлення про кримінальне правопорушення п. 3.9.2. розділу 3 передбачено, що «повідомлення про вчинення кримінальних правопорушень та інших подій, які надійшли до чергових частин МВС України, ГУБОЗ МВС України, ГУМВС, УМВС, територіальних підрозділів боротьби з організованою злочинністю міських управлінь по телефону,

уповноваженими працівниками чергових частин відразу реєструються в журналі ЄО», а в п. 3.7. розділу 3 – «заяви і повідомлення про вчинені кримінальні правопорушення та інші події, що надійшли до органу внутрішніх справ поштою, телеграфом, факсимільним зв'язком або іншим видом зв'язку, реєструються в підрозділах документального забезпечення, доповідаються начальниками органу внутрішніх справ або особі, яка виконує його обов'язки, які надають письмові резолюції щодо подальшого розгляду заяв і повідомлень про вчинені кримінальні правопорушення та інші події з ознаками кримінальних правопорушень у відповідному порядку» [9]. Цей відповідний порядок передбачений, і сутність його полягає у тому, що заява чи повідомлення після попереднього «оброблення» реєструються в журналі ЄО.

Отже, згідно з Положенням момент подання заяви опосередкованим способом взагалі відсутній, а за Інструкцією – реєстрація в журналі ЄО.

2. Відсутність обов'язковості попередження всіх заявників про кримінальну відповідальність за ст. 383 КК України. Так, особи, які подали заяви чи повідомлення особисто згідно з п. п. 1.3. та 1.4. розділу 2 Положення під розпис, попереджаються про кримінальну відповідальність за завідомо неправдиве повідомлення [8]. В свою чергу особи, які надали повідомлення, заяву опосередкованим способом за об'єктивних умов та згідно п. п. 1.3. та 1.4. розділу 2 Положення, не попереджаються про кримінальну відповідальність за ст. 383 КК України [8]. Отже, з одного боку закріплена в Положенні норма є логічними, оскільки дійсно присутню особу–заявника можливо попередити про кримінальну відповідальність за ст. 383 КК України, а особу, яка відсутня, – об'єктивно неможливо, з іншого – з позиції рівності й справедливості, то особи, які є добросовісними заявниками, такими, що особисто звернулися, підтвердили відомості про себе відповідними документами, і, як правило, повідомили про дійсно вчинене кримінальне правопорушення, попереджаються про кримінальну відповідальність, тоді як інші, зокрема ті, які відправили заяву поштою, і зазначені у ній відомості про себе та злочин не носять об'єктивного характеру, не попереджаються про відповідальність. Наведене викликає непорозуміння.

3. Можливість надання необ'єктивних відомостей про себе та злочин особами, які подают заяви, повідомлення про вчинене кримінальне правопорушення опосередкованим способом, оскільки вони не попереджаються про кримінальну відповідальність за ст. 383 КК України, а також у слідчого або іншої службової особи, уповноваженої на прийняття та реєстрацію заяв і повідомлень про кримінальні правопорушення, здебільшого не має можливості (часу) щодо вжиття заходів із ретельного розгляду заяви, тому що згідно з п. 3.1. розділу 3 Інструкції «заяви і повідомлення про вчинені кримінальні правопорушення та інші події реєструються цілодобово в черговій частині органу внутрішніх справ уповноваженими працівниками чергових частин МВС

України, ГУБОЗ МВС України, ГУМВС, УМВС, УБОЗ, органів внутрішніх справ відразу після їх надходження та вносяться до журналу ЄО», а п. 3.8. розділу З цієї ж інструкції «датою подання заяв і повідомлень про вчинені кримінальні правопорушення та інші події до органів внутрішніх справ вважається дата реєстрації такої заяви чи повідомлення в журналі ЄО» [9]. Отже, якщо припустити (тому що це чітко неунормовано), що дійсно моментом подання заяви, повідомлення про вчинене кримінальне правопорушення є дата (година, хвилина) реєстрації в журналі ЄО, то від неї розпочинається відлік 24 годин, протягом яких, згідно з ч. 1 ст. 214 КПК України слідчий, прокурор зобов'язаний внести відповідні відомості до Єдиного реєстру досудових розслідувань та розпочати розслідування. З огляду на вказане можна зробити висновок, що у відповідних уповноважених осіб є 24 години на вжиття заходів щодо розгляду заяви.

4. Вибірковість унормування процедури реєстрації анонімних заяв та повідомлень про вчинене кримінальне правопорушення. Так, в п. 3.10. розділу З Інструкції зазначено «анонімні листи, що містять відомості про вчинені кримінальні правопорушення, реєструються лише в підрозділах документального забезпечення і передаються за резолюцією керівника органу внутрішніх справ або особи, яка виконує його обов'язки, до структурних підрозділів для використання при розкритті злочинів» [9]. Отже, можна зробити висновок, що у вказаному пункті інструкції мова йде тільки про письмові анонімні заяви та повідомлення. Детальний аналіз порядку ведення єдиного обліку в органах і підрозділах внутрішніх справ України заяв і повідомлення про вчинені кримінальні правопорушення та інші події, надає підстави стверджувати, що процедура реєстрації усіх анонімних повідомлень не передбачена взагалі.

Висновки. Отже, резюмуючи вищезазначене можна зробити такий висновок, що на сьогодні процедуру реєстрації заяв, повідомлень, отриманих опосередкованим способом (поштою, телефонним, факсимільним та іншим видом зв'язку), врегульовано фрагментарно. Це унеможливлює чітке визначення джерела інформації, з якого слідчий, прокурор дізнаються про вчинене кримінальне правопорушення, та яке є приводом для внесення відомостей до Єдиного реєстру досудових розслідувань, особливо коли йдеться про анонімні повідомлення. Річ у тім, що згідно з ч. 1 ст. 214 КПК України такими джерелами отримання інформації можуть бути: 1) заява, повідомлення про вчинене кримінальне правопорушення; 2) самостійне виявлення слідчим або іншою уповноваженою особою обставин, що можуть свідчити про вчинене кримінальне правопорушення. Тобто, ані у зазначеній статті КПК, ані в перелічених вище нормативних актах не передбачені критерії віднесення заяв, повідомлень до розряду анонімних, і не зрозумілою залишається перспектива їх подальшого використання.

Задля розв'язання вказаної проблеми пропонуємо такий підхід:

1) заяви та повідомлення, отримані опосередкованим способом, вважати анонімними в

таких випадках: а) при усному повідомленні телефоном, коли особа відмовляється назвати свої персональні дані або повідомляє їх, коли уповноважена службова особа пропонує прибути до відповідного органу для подання заяви або надіслати її поштою (з дотриманням передбачених вимог до такої заяви) – відмовляється; б) при надісланні заяви, повідомлення поштою, факсимільним або іншим зв'язком, коли повністю відсутні відомості про заявитика або реквізити юридичної особи (назва, місцезнаходження, посада та підпис посадової особи, засвідчений печаткою підприємства чи організації) [4, с. 183]; коли заявитиком є фізична особа, і в отриманій заявлі відсутні підпис, номер телефону, або він зазначений, але відсутній зв'язок, номер не існує та ін., або коли до такої заяви не додана ксерокопія паспорта, завірена особистим підписом заявитика. При цьому треба пам'ятати, що заява, повідомлення фізичних чи юридичних осіб про вчинене кримінальне правопорушення, як привід до початку досудового розслідування, не може ґрунтуватися на догадках, припущеннях, слухах [4, с. 179];

2) усні та письмові заяви, повідомлення, визнані анонімними, повинні реєструватися, як це передбачено п. 3.10. розділу З Інструкції, тобто виключно в підрозділах документального забезпечення;

3) після реєстрації анонімної заяви в підрозділі документального забезпечення вона повинна бути перевірена засобами оперативно-розшукової діяльності. В разі встановлення ознак кримінального правопорушення працівником правоохоронного органу складається рапорт, який передається керівнику органу досудового розслідування. В цьому випадку джерелом отримання інформації про кримінальне правопорушення, яке є приводом для внесення відомостей в ЄРДР, слід вважати самостійне виявлення слідчим або іншою уповноваженою особою обставин, що свідчать про вчинення кримінального правопорушення.

Наведені пропозиції, на наш погляд, сприятий буде більш чіткому і докладному унормуванню процедури прийняття, реєстрації заяв і повідомлень про вчинене кримінальне правопорушення, внесення відомостей до Єдиного реєстру досудових розслідувань та початку розслідування.

ЛІТЕРАТУРА:

1. Журавель В.А. Проблеми організації досудового розслідування в контексті положень чинного кримінального процесуального кодексу України / В.А. Журавель // Теорія та практика судової експертизи і криміналістики: збірник наукових праць. Вип. 14 / ред. кол.: М.Л. Цимбал, В.Ю. Шепітько, Л.М. Головченко та ін. – Х.: Право, 2014. – С. 16–25.
2. Журавель В.А. Початок досудового розслідування: деякі процесуальні та організаційно-тактичні проблеми / В.А. Журавель // Вісник Луганського державного університету внутрішніх справ імені Е.О. Дідоренка. – Вип. 1 (69). – Суми, 2015. – С. 251–259.
3. Аленін Ю.П. Початок досудового розслідування за КПК України 2012 року / Ю.П. Аленін // Юридичний часопис Національної академії внутрішніх справ. – [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://www.pravnuk.info> – 16.10.2015.
4. Вапнярчук В.В. Сутність початку досудового розслідування за новим КПК України / В.В. Вапнярчук // Актуальні

проблеми права: теорія і практика. Збірник наукових праць № 26. – Луганськ, Східноукраїнський національний університет імені Володимира Даля, 2013. – С. 177–186.

5. Волобуев А.Ф. Проблемні питання початку досудового розслідування / А.Ф. Волобуев // Актуальні проблеми кримінального права, процесу та криміналістики: матер. V міжнар. наук.-практ. конфер., присвяченої XX-річчю Національної академії правових наук України, 1 листопада 2013 р., м. Одеса. – Одеса, «Фенікс», 2013. – С. 237–240.

6. Фаринник І.В. Початок досудового розслідування за Кримінальним процесуальним кодексом України / І.В. Фаринник // Юридичний вісник України – № 24. – 16–22 червня 2012. – [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://osipov.ua> – 16.10. 2015.

7. Фастовець В.А. Реєстрація заяв та повідомлень про вчинені кримінальні правопорушення / В.А. Фастовець // Вісник прокуратури – № 2 (140). – Київ / Національна академія прокуратури України, 2013 – С. 43–51.

8. Положення про порядок ведення Єдиного реєстру досудових розслідувань, затверд. наказом Генерального прокурора України від 17.08.2012. № 69. – [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://www.gp.gov.ua> – 12.10.2015.

9. Інструкція про порядок ведення єдиного обліку в органах і підрозділах внутрішніх справ України заяв і повідомлень про вчинені кримінальні правопорушення та інші події, затверд. наказом МВС України від 19.11.2012. № 1050 – [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://zakon.rada.gov.ua> – 10.10.2015.

УДК 343.132

ПРОБЛЕМНІ ПИТАННЯ ПРЕД'ЯВЛЕННЯ ОСОБИ ДЛЯ ВПІЗНАННЯ

Карпушин С.Ю., здобувач
кафедри кримінального процесу
Національна академія внутрішніх справ

Статтю присвячено аналізу теоретичних і практичних проблемних питань проведення пред'явлення особи для впізнання, формулюванню на цій основі пропозицій з удосконалення кримінального процесуального законодавства та практики його застосування. Встановлено, що пред'явлення для впізнання фактично є слідчою (розшуковою) дією дослідного характеру, оскільки саме впізнання (ідентифікація), що проводиться в його межах, і становить його сутнісну природу, слугує специфічним засобом перевірки й одержання нових доказів у кримінальному провадженні. Визначено, що загалом пред'явлення для впізнання полягає в ототожненні або встановленні групової належності об'єкта особою, яка раніше сприймала цей об'єкт, за його уявним (розумовим) образом на основі зорових, дотикових, слухових та інших відчуттів і будь-якого їх поєднання. Сформульовано пропозиції з удосконалення відповідних норм кримінального процесуального закону.

Ключові слова: досудове розслідування, слідчі (розшукові) дії, пред'явлення для впізнання, ідентифікація особи, процес запам'ятовування.

Статья посвящена анализу теоретических и практических проблемных вопросов проведения предъявления лица для опознания, формулированию на этой основе предложений по усовершенствованию уголовного процессуального законодательства и практики его применения. Установлено, что предъявление для опознания по своей сущности является следственным (розыскным) действием исследовательского характера, поскольку именно опознание (идентификация), которое проводятся в его пределах, служит специфическим средством проверки и получения новых доказательств в уголовном производстве. Определено, что в целом предъявление для опознания состоит в отождествлении либо установлении групповой принадлежности объекта лицом, которое ранее воспринимало этот объект, по его мысленному образу на основе зрительных, чувственных, слуховых и других ощущений либо любого их сочетания. Сформулированы предложения по усовершенствованию соответствующих норм уголовного процессуального закона.

Ключевые слова: досудебное расследование, следственные (розыскные) действия, предъявление для опознания, идентификация лица, процесс запоминания.

Karpushin S.Y. PROBLEMMATIC ISSUES OF PRESENTATION OF THE PERSON FOR AN IDENTIFICATION

The article is devoted to the analysis of theoretical and practical problematic issues of carrying out presentation of the person for an identification, to a formulation on this basis of offers on improvement of the criminal procedural legislation and practice of its application. It is established that presentation for an identification on the essence is investigative (search) action of research character as the identification (identification) who is led in its limits, serves as specific means of check and obtaining new proofs in criminal proceedings. It is defined that in general presentation for an identification consists in an identification or establishment of group accessory of object by the person who perceived this object, on its fancy on the basis of visual, sensual, acoustical and other feelings or any their combination earlier. Offers on improvement of the relevant standards of the criminal procedural law are formulated.

Key words: pre-judicial investigation, investigative (search) actions, presentation for an identification, identification of the person, storing process.